

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžf/75/2015
Identifikačné číslo spisu: 1011201630
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1011201630.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mesto Holíč, so sídlom Bratislavská 5, Holíč, zastúpený: JUDr. Václav Sosna, advokát, so sídlom Námestie slobody 2, Skalica, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, so sídlom Dunajská 68, P.O.BOX 58, Bratislava, za účasti: EURO-BUILDING, a.s., so sídlom Podunajská 23, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu č. 694-6000/2011-ON/252 zo dňa 19. septembra 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/191/2011-82 zo dňa 17. júla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/191/2011-82 zo dňa 17. júla 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. a/ zák.č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 694-6000/2011-ON/252 zo dňa 19.09.2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Predmetným rozhodnutím žalovaný podľa § 139 ods. 2 písm. d/ zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní (ďalej len „ZVO“) zrušil rozhodnutie žalobcu (kontrolovaného) o výbere záujemcov v užšej súťaži na predmet zákazky „Rekonštrukciu NKP podporujeme rozvoj kultúrno - poznávacieho cestovného ruchu v regióne: Objekt č. 2 Tabačiareň Zámok Holíč“, vyhlásenej kontrolovaným (žalobcom) vo Vestníku verejného obstarávania č. 38/2011 zo dňa 24.2.2011, pod značkou 01346-MUP a nariadil zopakovať výber do 30 dní od doručenia rozhodnutia.

Žalobou doručenou krajskému súdu dňa 3.10.2011 žalobca namieta, že rozhodnutie Úradu je v dôsledku nesprávneho úradného postupu žalovaného nezákonné, nakoľko vychádza z procesných chýb. Výtkol žalovanému, že nesprávne posudzoval splnenie zákonnej požiadavky v zmysle § 33 ods. 8 písm. b) ZVO v súvislosti s bezodkladným písomným informovaním záujemcu nevyzvaného na predloženie ponuky o dôvodoch, pre ktoré nebol vyzvaný na predloženie ponuky, pričom takáto informácia má byť poskytnutá v súlade a za účelom zabezpečenia princípu transparentnosti verejného obstarávania. Oznámenie doručené záujemcovi EUROBUILDING a.s. o nevyzvaní na predloženie ponuky a jeho

umiestnení na siedmom mieste s tým, že záujemcovia, ktorí sa umiestnili na prvom až piatom mieste dosiahli vyšší počet bodov podľa kritérií v zmysle bodu IV.1.2 Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, predstavuje objektívny ukazovateľ odôvodňujúci nevyzvanie zájemcu na predloženie ponuky. Ak by žalobca v odôvodnení svojho postupu (odôvodnení umiestnenia zájemcu) sprístupnil informácie o jednotlivých objemoch stavebných prác, a výške celkových rozpočtových nákladov, porušil by ZVO v súvislosti s požiadavkou neverejnosti konania i práva ostatných uchádzačov, ktoré by takýmto sprístupnením údajov mohli byť dotknuté. Nepovažoval za dôvodný záver, že v zmysle vyššie uvedeného nebol postup žalobcu pri vyhodnocovaní žiadostí jednotlivých uchádzačov dostatočne preskúmateľný a transparentný a nesúhlasil s tým, že je nedostatočné, ak sa záujemcovia zo zaslaných oznámení dozvedeli iba konečný počet bodov a umiestnenie v hodnotení. Rovnako sa nestotožnil s tvrdením, že ak záujemcom nebolo uvedené, aký počet zmlúv im bol uznaný, resp. ktoré zmluvy im uznané neboli, nemohla ani komisia žalovaného zaujať stanovisko k správnosti výpočtu bodov a hodnôt pridelených záujemcom, na základe ktorých bol uskutočnený konečný výpočet počtu bodov. Spochybnil dôvodnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko žalovaný mal k dispozícii celkovú dokumentáciu zo súťaže z ktorej mohol zistiť všetky údaje o výške stavebných nákladov a počte referencií, ak takto nepostupoval, jeho rozhodnutie trpí vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu a následnou nezákonnosťou .

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca ako verejný obstarávateľ podľa § 6 ods. 1 písm. b/ ZVO vyhlásil vo Vestníku verejného obstarávania č. 38/2011 zo dňa 24.2.2011 (Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania pod značkou 01346-MUP) podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác postupom užšej súťaže na predmet: „Rekonštrukciou NKP podporujeme rozvoj kultúrno - poznávacieho cestovného ruchu v regióne: Objekt č. 2 Tabačiaren Zámok Holíč“. Listom zo dňa 22.7.2011 bolo spoločnosti EURO-BUILDING, a.s. so sídlom v Bratislave (ďalej aj ako „navrhovateľ“), oznámené, že ako vyhodnotený siedmy v poradí na základe objektívnych kritérií v zmysle Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, nebude vyzvaný na predloženie ponuky, nakoľko nebol zaradený medzi prvých päť záujemcov (Obmedzený počet záujemcov), ktorí boli vyzvaní na predloženie ponúk. Listom zo dňa 10.08.2011 podal navrhovateľ námietky podľa § 138 ods. 2 písm. d/ ZVO proti výberu záujemcov v predmetnej súťaži, vzhľadom na nedostatočné odôvodnenie a následnú nepreskúmateľnosť kritérií výberu záujemcov vyzvaných na predloženie ponuky. Žalobca podal k námietkam písomné vyjadrenie ktorým zotrvával na tom, že posudzovanie účasti vo verejnom obstarávaní a obsah oznámenia boli vzhľadom na kompletnú dokumentáciu v súlade s požiadavkami zákona na zabezpečenie čestnej hospodárskej súťaže pri zohľadnení požiadavky transparentnosti vo verejnom obstarávaní. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zo dňa 19.09.2011 zrušil rozhodnutie žalobcu o výbere záujemcov a nariadil výber zopakovať vzhľadom na nepreskúmateľnosť a netransparentnosť postupu žalobcu pri vyhodnocovaní žiadostí o účasť jednotlivých záujemcov, čo mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania. Dôsledkom opísaných skutočností mohlo byť to, že výber uskutočnený žalobcom (kontrolovaným) nemusel viesť k výberu najspôsobilejších záujemcov, ktorí boli vyzvaní na predloženie ponuky.

Krajský súd zároveň poukázal na svoje predchádzajúce rozhodnutie v danej veci (rozsudok č. k 4S/191/2011-61 zo dňa 31.05.2013), ktorým bol predchádzajúci rozsudok o zrušení napadnutého rozhodnutia žalobcu podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP a vrátení veci správne orgánu na ďalšie konanie v odvolacom konaní zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžf/106/2013 zo dňa 15.04.2015, z dôvodu nepribratia účastníka správneho konania obchodnej spoločnosti EURO-BUILDING a.s., ktorému tým bola odňatá možnosť konať pred súdom. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí uviedol, že iné pochybenia napadnutom konaní a rozhodnutí prvostupňového súdu zatiaľ nevzhliadol a závery považoval za logické. Po pribratí spoločnosti EUROBUILDING a.s. do konania krajský súd vec znovu preskúmal a dospel opäť k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná, pretože žalovaný vec nesprávne právne posúdil.

Pri novom rozhodovaní vo veci krajský súd zohľadnil, že zájemca EURO-BULIDING, a.s. v predmetnom verejnom obstarávaní podal žiadosť o nápravu - dostatočné odôvodnenie umiestnenia s poukazom na konkrétne kritériá a ich vyhodnotenie, ktorú žalobca zamietol s poukazom na konanie a

oznámenia záverov posudzovania a hodnotenia vykonaného príslušnou komisiou. Následne podal z dôvodov zhodných s obsahom žiadosti o nápravu dňa 11.8.2011 námietky, ktoré doručil žalobcovi ako aj žalovanému, o ktorých žalovaný rozhodol napadnutým rozhodnutím tak, že rozhodnutie žalobcu o výbere záujemcov zrušil a nariadil zopakovať výber.

V odôvodnení rozhodnutia Krajský súd zdôraznil, že v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania časti III.2.3. „Technická alebo odborná spôsobilosť“ sú uvedené technické a odborné podmienky, ktoré uchádzač o ponuku musí spĺňať a v časti IV.1.2. Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania je uvedené „Obmedzenie počtu záujemcov, ktorí budú vyzvaní na predloženie ponuky alebo účasť na dialógu“. Listom zo dňa 22.07.2011 žalobca oznámil navrhovateľovi, že komisia verejného obstarávateľa posudzovala splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní v súlade s § 33 ods. 1 ZVO s tým, že dospela k záveru, že navrhovateľ ako záujemca v predmetnom postupe zadávania zákazky síce splnil podmienky účasti vo verejnom obstarávaní, ale na predloženie ponuky vyzvaný nebude, nakoľko sa umiestnil na siedmom mieste. Zároveň žalobca v liste uviedol, že záujemcovia umiestnení na prvom až piatom mieste dosiahli podľa bodu IV.1.2. oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania vyšší počet bodov.

Podľa vyjadrenia k žalobe zo dňa 18.11.2011 (str. 6) žalobca resp. jeho komisia neuznal záujemcovi potvrdenia o uspokojivom vykonaní stavebných prác z dôvodu nesplnenia podmienky podľa bodu III.2.3. Technická a odborná spôsobilosť, a to za stavebné práce uskutočnené za posledných 5 rokov, a to za:

- 1/ Ministerstvo zahraničných vecí SR - Rekonštrukcia objektu MZV SR - Pražská 1
- 2/ Univerzitná knižnica v Bratislave - Multifunkčné kultúrne a knižničné centrum - obnova hist. budovy - Michalská 1
- 3/ Senetus Bratislava - Replika fasády - Tobručná č. 4
- 4/ Kongregácia dcér sv. Františka Assiského - rekonštrukcia Csákyho Kaštieľa, Bratislava
- 5/ Kostol sv. Ladislava Bratislava
- 6/ VOLKSBANK SLOVENSKO Galanta - Ľudová banka Galanta

Žalobca neuznal prísľub od spoločnosti HANT BA, a.s. záujemcovi, pretože spoločnosť HANT BA, a.s. zrušila prísľub (listom zo dňa 08.07.2011), a to prísľub - Keraming, a.s. - Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, Bratislava -Cyklotrónove centrum Trenčianskej univerzity - 05/2007-12/2007, z dôvodu predloženia len čestného vyhlásenia o realizácii stavby, nakoľko odberateľ je z hľadiska typu odberateľa verejným obstarávateľom.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že cieľom právnej úpravy verejného obstarávania, ktorá má svoj základ v práve Európskej únie, je predovšetkým zabezpečiť voľnú súťaž dodávateľov o zákazky financované z verejných rozpočtov, založenú na princípoch efektívnej konkurencie a samozrejme záujem na účelnom vynakladaní verejných prostriedkov. Na dosiahnutie týchto cieľov slúži aj právna úprava základných zásad verejného obstarávania, ktorých základom je najmä nediskriminačné a transparentné zaobchádzanie so všetkými konkurujúcimi si uchádzačmi, či záujemcami, pričom tieto zásady sa ďalej premietajú do konkrétnych ustanovení zákona, kde sú rozpracované podrobnejšie. To sa týka hlavne úpravy základných povinností verejného obstarávateľa.

Po preskúmaní predmetnej veci krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 694-6000/2011-ON/252 zo dňa 19.09.2011 nenaplnia ciele právnej úpravy rešpektujúce transparentnosť verejného obstarávania. Vo Vestníku verejného obstarávania č. 38/2011 zo dňa 24.02.2011 pod značkou 01346-MUP vyhlásil žalobca užšiu súťaž na predmet zákazky „Rekonštrukciou NKP podporujeme rozvoj kultúrno - poznávacieho cestovného ruchu v regióne: Objekt č. 2 Tabačiaren Zámok Holíč“. Zároveň vo vestníku boli zverejnené všetky požiadavky verejného obstarávania pre záujemcov s ich riadnou a presnou špecifikáciou. Žalobca v danom prípade uplatnil ustanovenie § 52 ods. 1 ZVO, podľa ktorého môže vyzvať verejný obstarávateľ na predloženie ponuky v záujme umožnenia hospodárskej súťaže najmenej 5 a najviac 20 záujemcov a vyzval na predloženie ponúk prvých piatich záujemcov, ktorí splnili podmienky verejného obstarávania. Navrhovateľ získal výsledný súčet bodov 25,02 s výsledným umiestnením na siedmom mieste. Listom zo dňa 22.07.2011 žalobca oznámil navrhovateľovi, že síce splnil podmienky účasti vo verejnom obstarávaní, avšak na základe vyhodnotenia objektívnych

kritérií na výber obmedzeného počtu záujemcov žalobca nevyzval navrhovateľa na predloženie ponuky vzhľadom na jeho umiestnenie v súťaži. Krajský súd uviedol, že zároveň žalobca oznámil navrhovateľovi, ktoré potvrdenia o uspokojivom vykonaní stavebných prác mu neuznal. Žalobca následne postupoval v zmysle § 33 ods. 9 písm. b/ ZVO, pričom bezodkladne písomne upovedomil navrhovateľa o tom, že vzhľadom na jeho umiestnenie nebude vyzvaný na predloženie ponuky alebo na rokovanie s uvedením dôvodu a lehoty, v ktorej môže byť podaná žiadosť o nápravu podľa ustanovenia § 136 ods. 1 písm. d/ ZVO.

Krajský súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že žalobca ako verejný obstarávateľ postupoval v súlade s oznámením o vyhlásení verejného obstarávania a zákonom o verejnom obstarávaní, t. j. podľa vopred stanovených transparentných a nediskriminačných podmienok. Poukázal na tú skutočnosť, že predmetom verejného obstarávania je rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky s poskytnutím finančných prostriedkov z verejných zdrojov, ktorých použitie je časovo limitované. Je preto nevyhnutné, aby v procese verejného obstarávania boli rešpektované všetky zásady uplatňované v procese verejného obstarávania o transparentnosti samotného procesu i nediskriminácii záujemcov, ktoré vyplývajú jednak z právneho poriadku Slovenskej republiky, zo samotného ZVO, ako i z práva únievého. Na postup žalovaného podľa § 139 ods. 2 písm. d/ ZVO, t. j. na vydanie preskúmaného rozhodnutia, musí byť podľa názoru krajského súdu v prvom rade splnená zákonná podmienka, že porušenie zákona, ktoré navrhovateľ podanými námietkami uplatňoval, malo zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania, alebo či išlo len o vadu, ktorá nemohla mať vplyv na samotnú zákonnosť rozhodnutia kontrolovaného - žalobcu, ktorým vybral záujemcov. Vady verejného obstarávania zistené žalovaným by mali byť posudzované i vo vyššie uvedenom smere v súlade so zákonom tak, aby nedochádzalo i k zneužívaniu práva, čoho dôsledkom môže byť (ale i byť nemusí) chátranie národného kultúrneho bohatstva.

Napadnuté rozhodnutie bolo preto zrušené postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p., teda pre nesprávne právne posúdenie a vzhľadom na to krajský súd uložil žalovanému povinnosť zaoberať sa v ďalšom konaní tým, či námietky vylúčeného záujemcu EURO-BUILDING, a.s., majú zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania a až po uvedenom novom právnom posúdení veci znovu rozhodnúť. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní mal úspech, priznal právo na ich náhradu voči žalovanému, ktorého zaviazal na náhradu zaplateného súdneho poplatku vo výške 66 Eur a trov právneho zastúpenia žalobcu vo výške 261,82 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby najvyšší súd zmenil rozsudok krajského súdu a žalobu žalobcu zamietol. Uviedol, že krajský súd prekročil rozsah svojej právomoci, t. j. konal v rozpore s § 250j ods. 1 a 2 OSP, keďže sa nepridržiaval medzi predmetnej žaloby a rozhodol nad jej rozsah. Žalobca v žalobe nenamietal, že by sa žalovaný v rozhodnutí nevysporiadal s otázkou, či zistené porušenie ZVO malo alebo mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania. Žalobca napadol rozhodnutie žalovaného žalobou len v dvoch bodoch. Prvým dôvodom bolo poukazovanie na správnosť odôvodnenia oznámenia o výbere obmedzeného počtu záujemcov zo dňa 22.07.2011, ktoré bolo adresované navrhovateľovi, nakoľko bolo v súlade s oznámením o vyhlásení výberového konania. V rámci druhého žalobného dôvodu mal žalobca namietat nedostatky výroku napadnutého rozhodnutia žalovaného, čo zakladá nesprávny úradný postup, nakoľko žalovaný mal počas celej doby rozhodovania v konaní o námietkach k dispozícii celú dokumentáciu z predmetnej súťaže, vrátane žiadostí o účasť jednotlivých záujemcov. Tým, že krajský súd konal nad rámec žalobných dôvodov a prekročil rozsah svojej preskúmvacej právomoci, podľa žalovaného spôsobil pochybnosť o zákonnosti a vecnej správnosti svojho rozhodnutia.

Žalovaný zdôraznil, že žalobcovi v napadnutom rozhodnutí vytkol, že navrhovateľ a ani ostatní záujemcovia sa z oznámení o výbere obmedzeného počtu záujemcov, zaslaných listom žalobcu zo dňa 22.07.2011 nedozvedeli, aký počet zmlúv im bol žalobcom uznaný a ani ktoré zmluvy im uznané neboli. Na tomto mieste žalovaný podobne ako v napadnutom rozhodnutí dôvodil princípom transparentnosti procesu verejného obstarávania, z ktorého vyplýva povinnosť žalobcu viesť proces verejného obstarávania priehľadným a kontrolovateľným spôsobom tak, aby bol riadny a férový a aj sa tak

navonok javil. V plnom súlade s uvedeným princípom je podľa žalovaného potrebné vykladať aj § 33 ZVO, ktorý upravuje jednak samotný proces hodnotenia dokladov predložených uchádzačmi, resp. záujemcami a jednak povinnosť oznámiť uchádzačom, resp. záujemcom dôvody ich vylúčenia, resp. nevyzvania na predloženie ponuky vo verejnom obstarávaní. Reálne uplatnenie práva domáhať sa nápravy proti rozhodnutiu žalobcu o nevyzvaní záujemcu na predloženie ponuky prichádza do úvahy len vtedy, ak je záujemca informovaný o tom, ktoré konkrétne referenčné zákazky mu boli žalobcom akceptované na účely uplatnenia kritéria výberu a ktoré konkrétne referenčné zákazky mu neboli akceptované, prípadne mu neboli akceptované v celom deklarovanom rozsahu, aj s uvedením dôvodov takéhoto neuznania, resp. čiastočného neuznania. Oznámenie žalobcu zo dňa 22.07.2011, v ktorom uviedol počet získaných bodov navrhovateľa a oznámil jeho nevyzvanie na predloženie ponuky bolo odôvodnené len tým, že sa navrhovateľ umiestnil na siedmom mieste, nakoľko záujemcovia umiestnení na prvom až piatom mieste dosiahli vyšší počet bodov. Toto odôvodnenie žalovaný považoval len za formálne bez toho, aby sa navrhovateľovi poskytlo aspoň minimum informácií potrebných na zváženie jeho ďalšej prípadnej obrany uplatnením revízných postupov. Žalovaný namietal, že súd prvého stupňa sa uvedeným bodom žaloby nezaoberal. Mal za to, že v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje skutočnosť, či možno považovať odôvodnenie predmetného oznámenia žalobcu zo dňa 22.07.2011 za súladné so ZVO.

Ďalej žalovaný uviedol, že nielenže mohol (ako uvádza žalobca) pristúpiť ku kontrole vyhodnotenia na základe predložených žiadostí o účasť, ale k tejto kontrole aj reálne a s maximálnou zodpovednosťou pristúpil. V napadnutom rozhodnutí nebolo žalobcovi vytýkané, že zápisnica neobsahuje podrobný opis jeho úkonov pri posudzovaní splnenia podmienok účasti ani nevytkol žalobcovi vo vzťahu k zápisnici absenciu zoznamu stavebných prác, ktoré neboli záujemcom uznané a dôvody ich neuznania. Žalovaný poukázal na to, že podľa § 33 ods. 9 písm. b/ ZVO je žalobca v prípade nevyzvania záujemcu na predloženie ponuky povinný ho o tejto skutočnosti bezodkladne písomne informovať s uvedením dôvodu. Žalovaný podrobne zdokumentoval a preukázal konkrétne pochybenia, ktorých sa žalobca pri posudzovaní stavebných prác dopustil, pričom išlo o pochybenia majúce za následok porušenie princípu transparentnosti a rovnakého zaobchádzania so záujemcami, ako aj nedodržanie požiadaviek, ktoré žalobca uviedol v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania. Vo väzbe na tvrdenia žalobcu žalovaný podotkol, že nie je jeho úlohou v rámci dohľadu nad verejným obstarávaním vykonávať úkony, ktoré prislúchajú verejnému obstarávateľovi. Podľa ZVO žalovaný nemôže vyhodnotiť splnenie podmienok účasti a vyhodnotiť objektívne kritériá na výber obmedzeného počtu záujemcov namiesto žalobcu a výrok napadnutého rozhodnutia je plne v súlade s § 139 ods. 2 písm. d/ ZVO. Napadnuté rozhodnutie je vydané plne v súlade so zákonom, ako aj ustálenou judikatúrou súdov.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Pribratý účastník trval na podanej námietke a stotožňoval sa s rozhodnutím žalovaného v danej veci.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c OSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nutné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť

postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Základným poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podstatou konania v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti OSP je preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správny orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Podľa § 9 ods. 4 zák. č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní (ZVO), pri zadávaní zákaziek sa musí uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Podľa § 33 ods. 1 ZVO verejný obstarávateľ posudzuje splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní v súlade s oznámením o vyhlásení verejného obstarávania a súťažnými podkladmi. Ak sú podmienky účasti uvedené aj v súťažných podkladoch, nesmú byť v rozpore s oznámením o vyhlásení verejného obstarávania.

Podľa § 33 ods. 9 písm. b) ZVO verejný obstarávateľ a obstarávateľ bezodkladne písomne upovedomí uchádzača alebo zájemcu, že nebude vyzvaný na predloženie ponuky alebo na rokovanie s uvedením dôvodu a lehoty, v ktorej môže byť podaná žiadosť o nápravu podľa § 136 ods. 1 písm. d).

Podľa § 139 ods. 2 písm. d) ZVO ak úrad v konaní o námietkach zistí, že postupom kontrolovaného bol porušený tento zákon a porušenie mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania, rozhodnutím zruší rozhodnutie kontrolovaného o výbere záujemcov alebo účastníkov a nariadi zopakovať výber.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 250j ods. 1 OSP ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len „v medziach žaloby“) dospel k záveru, že rozhodnutie a postup

správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamietá.

Podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP, súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby došiel k záveru, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Úlohou krajského súdu bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného a posúdiť, či tento vo vzťahu k žalobcovi postupoval správne, keď zrušil jeho rozhodnutie o výbere záujemcov v užšej súťaži na predmet zákazky „Rekonštrukciou NKP podporujeme rozvoj kultúrno - poznávacieho cestovného ruchu v regióne: Objekt č. 2 Tabačiarenň Zámok Holíč“, vyhlásenej kontrolovaným (žalobcom) vo Vestníku verejného obstarávania č. 38/2011 zo dňa 24.2.2011, pod značkou 01346-MUP. Krajský súd považoval postup správneho orgánu za nesprávny a mal za to, že žalobca ako verejný obstarávateľ nepostupoval v súlade s oznámením o vyhlásení verejného obstarávania a zákonom o verejnom obstarávaní. Podľa názoru krajského súdu na postup žalovaného podľa § 139 ods. 2 písm. d/ ZVO nebola splnená podmienka porušenia zákona, ktoré navrhovateľ podanými námietkami uplatňoval, so zásadným vplyvom na výsledok verejného obstarávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po dôkladnom oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu konštatuje, že krajský súd nedostatočne odôvodnil, prečo považuje postup a rozhodnutie správneho orgánu za dôsledok nesprávneho právneho posúdenia, a aké úvahy ho viedli k záveru, že žalobca ako verejný obstarávateľ postupoval pri výbere uchádzačov v predmetnom verejnom obstarávaní, resp. pri oznámení neúspešným uchádzačom o nevyzvaní na predloženie ponuky, v súlade so zákonom.

Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) každému priznáva právo domáhať sa ustanoveným postupom svojich práv na súde alebo na inom orgáne Slovenskej republiky a odsek 2 tohto ustanovenia zaručuje tomu, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Ústavný súd vo svojej judikatúre uvádza, že súčasťou obsahu práva podľa čl. 46 ods. 1 je nielen právo každého domáhať sa svojho práva na súde alebo na inom orgáne Slovenskej republiky, ale aj právo byť účastníkom konania, v ktorom sa rozhoduje o jeho právach a povinnostiach. Z toho vyplýva, že každý má ústavné právo byť účastníkom konania, v ktorom sa rozhoduje o jeho právach a povinnostiach, lebo inak v ňom nemôže chrániť svoje práva a právom chránené záujmy.

Závery krajského súdu, ktorý len konštatoval súladnosť postupu žalobcu bez akejkoľvek bližšej právnej úvahy nemožno považovať za dostačujúce. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Kurti v. Turecko - rozsudok z 29. septembra 2005 č. 2507/02, Múčková v. Slovensko - rozsudok z 13. júna 2006 č. 21302/02), je jedným z princípov predstavujúcich neopomenuteľnú súčasť práva na spravodlivý proces aj povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, pričom sa musí vyporiadať s námietkami uplatnenými účastníkmi konania, a to spôsobom zodpovedajúcim ich závažnosti. Pokiaľ súd tejto zákonnej povinnosti nedostojí, a to jednak tým, že sa zistenými skutočnosťami alebo tvrdenými námietkami nezaobrá vôbec, alebo sa s nimi vyporiada nedostatočným spôsobom, založí tým nepreskúmateľnosť svojho rozhodnutia. Takýto postup nemožno akceptovať, nakoľko by znamenal otvorenie cesty k ľubovôli v súdnom rozhodovaní a znamenal by porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Procesným právom účastníka konania odzrkadľujúcim aj jeho právo na spravodlivý súdny proces je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čo je priamo vyjadrené v povinnosti súdu odôvodniť rozsudok spôsobom upraveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Vo vzťahu k správneho orgánu (pokiaľ krajský súd došiel k záveru, že napadnutým rozhodnutím správny orgán porušil zákon), musí byť zo zrušujúceho rozsudku zrejmé, akým spôsobom k porušeniu

došlo a aj správny orgán má právo na zrozumiteľné a nespochybniteľné rozhodnutie obsahujúce všetky atribúty riadneho odôvodnenia z dôvodu, aby sa v budúcej praxi podobných pochybení vyvaroval.

Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (k tomu pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 236/06 ako aj rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra 1994, či Georgidas v. Grécko 29. mája 1997).

Krajský súd v Bratislave v preskúmvanej veci podľa zhora uvedených ústavných článkov, zákonných ustanovení a zásad nepostupoval. Týmto svojím postupom krajský súd spôsobil pochybnosť o zákonnosti a vecnej správnosti svojho rozhodnutia a zaťažil svoje rozhodnutie vadou, ktorá mala za následok porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces (§ 157 ods. 2 posledná veta OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP a tiež § 250j ods. 1 a 2 OSP).

Okrem toho sa najvyšší súd stotožňuje s odvolacou námietkou žalovaného v tom, že krajský súd pri svojom rozhodnutí prekročil rozsah svojej právomoci vymedzenej v § 250j ods. 1 a 2 OSP. Z obsahu podanej žaloby totiž bezpochyby nevyplýva, že by sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z hľadiska toho, či resp. ako sa žalovaný vysporiadal s otázkou, či zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní malo alebo mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania.

Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutie a postup orgánu verejnej správy v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, t. j. v medziach žaloby (§ 250j ods. 1 a 2 OSP). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť. V správnom súdnictve platí koncentračná zásada, v zmysle ktorej žalobca môže žalobné dôvody meniť v zmysle ich rozširovania len do konca lehoty na podanie žaloby (§ 250b OSP). Rozšírením rozsahu napadnutia rozhodnutia sa chápe nielen rozšírenie žaloby o ďalšie výroky, ale aj o rozšírenie žalobných dôvodov, t. j. vytknutie ďalšieho rozporu so zákonom alebo uvedenie ďalšieho porušenia žalobcových práv. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu, a to ani v replike na vyjadrenie žalovaného ani na pojednávaní a k žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby správny súd nemôže prihliadať. Je výlučne vecou žalobcu, aby stanovil medze súdneho prieskumu, a to tak po stránke kvantitatívnej (označením výrokov rozhodnutia, ktoré žiada preskúmať), ako aj kvalitatívnej (uvedením konkrétnych žalobných dôvodov). Krajský súd sa uvedenou koncentračnou zásadou v správnom súdnictve neriadil, čím zaťažil svoje rozhodnutie vadou nezákonnosti.

V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu predovšetkým opätovne vec prejednať v intenciách platnej judikatúry najvyššieho a ústavného súdu, rešpektujúc rozsah v konkrétnych žalobných dôvodov uvedených vo včas podanej žalobe a vydať rozhodnutie, ktoré bude obsahovať všetky náležitosti odôvodnenia v zmysle § 157 OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 2 a § 221 ods. 1 písm. h) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP). O trovách konania bude rozhodnuté v novom rozhodnutí vo veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.